

College Burgemeester en Wethouders van Groningen
Leden Gemeente Raad Groningen
Commissaris van de Koning en Leden van Gedeputeerde Staten Groningen
Leden van Provinciale Staten van Groningen

Groningen, 10 juni 2014

Dames en Heren,

Bij deze willen wij U onze ernstige zorgen overbrengen over de gevolgen die de ombouw van de Ringweg Zuid zal hebben voor de gezondheid van kinderen en in het bijzonder van kinderen met kwetsbare longen.

Recent zijn meerdere studies verschenen over de negatieve gevolgen van luchtvervuiling, met name door PM 2.5 en elementaire deeltjes op de gezondheid van kinderen. Bij kinderen die tot 500 meter van een snelweg wonen zijn een verhoogd aantal luchtwegklachten en een verergering van astma vastgesteld. Recent onderzoek laat zien dat kinderen van moeders die woonachtig zijn in de buurt van een snelweg, een lager geboortegewicht hebben vergeleken met controle moeders. Een lager geboortegewicht gaat gepaard met een verhoogd risico op longproblemen op latere leeftijd.

Uit alle onderzoeken blijkt dat thans geen veilige ondergrens voor blootstelling aan fijnstof en elementaire deeltjes bij kinderen bestaat. Deze mening wordt gedeeld door de EU en de WHO. Vervolgens dient bedacht te worden dat de huidige normen voor fijnstof zijn gebaseerd op effecten bij volwassenen, terwijl bekend is dat kinderen -veel- gevoeliger zijn. De voor het kind meest gevaarlijke stoffen zijn PM 2.5 en elementaire deeltjes. Voor PM2.5 gaat per 01-01-2015 een wettelijke EU norm gelden. Een norm die drie jaar later strenger wordt om recht te doen aan gezondheidsrisico's.

Er zijn op zijn minst zeer grote twijfels of de nieuwe normen gehaald worden rond de nieuwe Ringweg in Groningen. Huidige berekeningen zijn geheel gebaseerd op modellen. Deze modellen zijn ontwikkeld voor snelwegen in een open gebied, terwijl de nieuwe weg tussen huizen komt te liggen. Ook houden de modellen geen rekening met het overwinnen van de aanzienlijke hoogteverschillen, zoals die in het ontwerp van de nieuwe weg zijn opgenomen. Metingen van de luchtvervuiling in Amsterdam en Rotterdam toonde aan dat de huidige modellen van Rijkswaterstaat de luchtvervuiling in stedelijke gebieden onderschatten.

In Groningen zijn in het geheel geen metingen verricht van concentraties fijnstof, elementaire deeltjes of zelfs maar NO2. Het ontbreken van deze metingen maakt het onmogelijk te bewijzen dat de modellen van Rijkswaterstaat in Groningen wel valide zouden zijn. Gezien de gegevens uit de andere steden moeten we aannemen dat deze modellen, en daarmee de getallen genoemd in het MER, onderschattingen zijn.

De nieuwe weg wordt aangelegd voor een periode van zeker 30 jaar. Het is daarom, in het belang van kinderen, volstrekt noodzakelijk bij de aanvaardbare normen niet te kijken naar de normen van nu, maar naar de te verwachte normen over 10-30 jaar. Alle studies wijzen erop dat de normen strenger zullen worden om recht te doen aan gezondheidsrisico's. Daar moet je als stad en provincie rekening mee houden.

In een straal van 300 meter van de aan te leggen weg bevinden zich 16 scholen, 8 kinderdagverblijven en 4 zorginstellingen. Door het RIVM en GGD wordt als richtlijn aangehouden dat geen school gebouwd mag worden binnen een straal van 300 meter van een snelweg.

In een recent rapport over omgaan met risico's heeft de Gezondheidsraad de overheid geadviseerd in geval van risico's voor de gezondheid door zaken als luchtvervuiling, ook indien de exacte grens waarbij schade optreedt nog niet bekend is, de blootstelling zo veel mogelijk te beperken. Naar onze mening is dit advies volledig van toepassing op de situatie rond de nieuw aan te leggen Ringweg. De overheid heeft de plicht om al het mogelijke te doen om de blootstelling zoveel mogelijk te beperken. Dat blijkt niet uit de huidige plannen.

In het belang van kinderen, en in het bijzonder van kinderen met kwetsbare longen, doen wij een dringend beroep op U om de huidige plannen voor de Ringweg Zuid niet door te laten gaan. Wij verzoeken U nieuwe plannen te ontwikkelen waarbij de blootstelling van kinderen (en volwassenen) aan fijnstof en elementaire deeltjes zoveel mogelijk beperkt wordt.

Prof. Dr. P.J.J. Sauer, kinderarts

Mede ondertekend door:
Longfonds

Hendrien H. Witte
Directeur Patiëntenvereniging